

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 266

van **FILIP BRUSSELMANS**

datum: 18 maart 2022

aan **JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

Biënnale van Venetië - Vertegenwoordiging Vlaamse Gemeenschap

Ter gelegenheid van de 59ste Biënnale van Venetië presenteert Francis Alÿs - *nom d'artiste* van de Antwerpenaar Francis De Smedt - in het Belgisch Paviljoen 'The Nature of the Game', een tentoonstelling met een filmselectie en een schilderijenserie. Hijzelf en curator Hilde Teerlinck vertegenwoordigen hiermee de Vlaamse Gemeenschap. De tentoonstelling loopt van 23 april t.e.m. 27 november 2022 in het Belgisch Paviljoen. Na afloop strijkt ze in 2023 nog neer in WIELS in Brussel.

1. Op welke wijze werd Francis Alÿs geselecteerd? Was dit het werk van een selectiecommissie? Wie maakte daar deel van uit?
2. Op basis van welke criteria gebeurde de selectie?
3. De man leeft en werkt sinds 1986 in Mexico.
In hoeverre is hij na 36 jaar afwezigheid in Vlaanderen nog representatief te noemen voor de Vlaamse Gemeenschap?
4. Op welke wijze werd de curator geselecteerd en werd ook hier gebruikgemaakt van criteria?
5. Hoe groot is het Vlaamse budget dat ter beschikking werd gesteld voor de 59ste Biënnale?
6. Loopt de 'tentoonstelling' in WIELS ook onder auspiciën van de Vlaamse Gemeenschap? Zo ja, welk budget werd daarvoor uitgetrokken?

**Vlaams
Parlement**

JAN JAMBON

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD

op vraag nr. 266 van 18 maart 2022
van **FILIP BRUSSELMANS**

Ik verwijs ook naar uw vraag 342 van 18 juni 2020 over de selectie van de Vlaamse deelname aan de Biënnale van Venetië 2022.

1. Het Departement CJM startte in de zomer van 2019 de reflectie over de selectieprocedure en bracht een groep van experts samen voor een brainstorm over de volgende deelname aan de Biënnale van Venetië. Uit die reflectie kwamen verschillende ideeën. Dat waren geen welomlijnde voorstellen voor procedures. Er was wel een consensus dat de keuze voor een solo van een kunstenaar, zoals bij de eerdere Vlaamse deelnames, eerder conservatief aanvoelde. Voor de werkgroep mocht er meer aandacht zijn voor een inhoudelijk idee of concept rond de tentoonstelling in het paviljoen. Op die manier kwam ook het belang van het curatorschap naar voren.

Het voorstel om voor de Biënnale van 2021 de vraag te stellen aan een aantal curatoren om een concept uit te denken, kwam als meest haalbare naar voren, ook gelet op de timing die restte. Het Departement CJM heeft dit verder in een procedure uitgewerkt en stelde een jury voor.

De jury vroeg een aantal curatoren om een voorstel voor te leggen. In een tweede vergadering werd, na presentatie van de voorstellen door de curatoren, curator Hilde Teerlinck samen met kunstenaar Francis Alÿs gekozen.

De jury die de selectie deed, bestond uit: Frank Benijts, Hicham Khalidi, Zeynep Kubat, Jozefien Van Beek en Sofie Van de Velde. Deze jury werd voorgezeten door Dirk De Wit (zonder stemrecht).

2. Voor het project in het paviljoen werden de voorstellen getoetst aan de volgende uitgangspunten:
 - Het project stoelt op een sterk inhoudelijk concept dat blijkt geeft van een traject dat curator en kunstenaar(s) samen afleggen. Curator en kunstenaar(s) versterken elkaar.
 - Het project heeft een meerlagige presentatie die leesbaar is voor diverse bezoekers (professionals en kunstliefhebbers).
 - Het project levert een bijdrage aan het internationale actuele kunstendiscours.
 - Het project is relevant als inzending voor het Belgische paviljoen.
3. De betrokkenheid van een kunstenaar bij het Vlaamse kunstgebeuren wordt voor de dossiers binnen het Kunstendecreet bij de beoordeling ingeschat door de beoordelingscommissies. Naar analogie hiermee was het ook aan de jury om aan te geven dat een kunstenaar niet of onvoldoende betrokken is. Geen van de juryleden heeft dit aangegeven.

Het werk van Francis Alÿs is opgenomen in de collecties van SMAK, M HKA en verschillende Vlaamse privéverzamelaars. Het was ook regelmatig in tentoonstellingen te zien in Vlaanderen o.a. SMAK, Museum Dhondt Dhaenens, M

HKA, Mu.ZEE. Francis Alÿs wordt vertegenwoordigd door Galerie Jan Mot. De jury kon dus terecht oordelen dat de kunstenaar voldoende verbonden is met Vlaanderen.

Francis Alÿs heeft inderdaad ook een sterk internationaal profiel. Zijn internationale ervaring werd echter net gezien als een meerwaarde, aangezien de 'bijdrage aan het internationale actuele kunstendiscours' één van de criteria was waaraan de voorgestelde projecten dienden te voldoen.

4. Zoals eerder vermeld, werd aan een aantal curatoren gevraagd om een voorstel in te dienen. De curatoren werden op basis van een eerste juryvergadering geselecteerd.

De voorwaarden waar de jury mee rekening hield, waren de volgende:

- De curator is verbonden met het Vlaamse kunstgebeuren met een open blik op de wereld.
 - De curator heeft voeling met de beeldende kunsten in zijn brede actuele verschijningsvormen en/of zijn relaties met andere disciplines.
 - De curator heeft voldoende ervaring met tentoonstellingen op dit internationale niveau. Uit zijn/haar cv moet blijken dat hij/zij een dergelijk project aankan.
 - De jury vat het begrip curator (of curatorschap) breed op, het kan bijvoorbeeld ook een kunstenaar zijn of een collectief.
 - De curator moet aantonen dat het project kan gerealiseerd worden met de noodzakelijke organisatorische, technische, financiële, communicatieve en artistieke expertise.
 - De curator zorgt voor algemene samenhang in het project (artistiek, productioneel, communicatief, financieel) en in het team.
 - De curator is bereid om in overleg te gaan met de overheid over de landelijke en internationale communicatie van het tentoonstellingsproject.
5. Voor de totale realisatie van het project werd een budget van 500.000 euro voorzien. Door de coronacrisis werd de Biënnale uitgesteld van 2021 naar 2022. Dit gaf aan de kunstenaar de mogelijkheid om verschillende nieuwe werken te creëren, maar gaf ook aanleiding om het concept van de tentoonstelling te veranderen. Francis Alÿs wil in deze moeilijke tijden een boodschap van hoop geven en het grote aandeel van werken uit een conflictgebied, zoals oorspronkelijk voorzien, past daar niet in.
 6. De terugkeertentoonstelling in WIELS wordt opgenomen binnen de reguliere werking van het centrum voor hedendaagse kunst. Er wordt geen bijkomende ondersteuning vanuit de Vlaamse overheid hiervoor voorzien.